

عنوان مقاله:

ارزیابی چندساله مقاومت به زنگ قهوه ای در ۱۹۲ ژنوتیپ گندم نان تحت شرایط مزرعه ای

محل انتشار:

دوفصلنامه تولید و ژنتیک گیاهی، دوره 5، شماره 1 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

حمید رامرودی - دانشجوی دکتری، گروه اصلاح نباتات و بیوتکنولوژی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان، ایران

محمدهادی پهلوانی - استاد، گروه اصلاح نباتات و بیوتکنولوژی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان، ایران

خلیل زینلی نژاد - استادیار، گروه اصلاح نباتات و بیوتکنولوژی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان، ایران

آندراس برنر - استاد، گروه بانک ژن، موسسه تحقیقات ژنتیک گیاهی و گیاهان زراعی لایپنیز (IPK)، آلمان

محسن ابراهیمی - دانشیار، گروه علوم زراعی و اصلاح نباتات، دانشگاه ایوریحان، دانشگاه تهران، پاکدشت، ایران

خلاصه مقاله:

عامل بیماری زنگ قهوه ای گندم قارچی با نام *Puccinia recondita* f. sp. *tritici* می باشد. این پژوهش طی سال های ۱۳۹۸ الی ۱۴۰۰ به مدت سه سال به منظور بررسی مقاومت جامعه ای متشکل از ۱۹۲ ژنوتیپ گندم نان بهاره انجام شد. بر اساس صفت سطح منحنی پیشرفت بیماری (AUDPC) در سال اول، ژنوتیپ ها به چهار گروه مقاوم، نیمه مقاوم، نیمه حساس و حساس، در سال دوم، به سه گروه مقاوم، نیمه مقاوم و نیمه حساس و در سال سوم به پنج گروه مقاوم، نیمه مقاوم، حساس، نیمه حساس و خیلی حساس تقسیم شدند. کشت ها در هر سال در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی با دو تکرار انجام شد. میانگین صفت AUDPC برای ژنوتیپ های مورد مطالعه در سه سال مورد پژوهش به ترتیب ۰۰۴/۱۵۴، ۰۸/۱۰۷ و ۶۶/۲۹۶ درصد در روز محاسبه شد. هم چنین براساس نتایج حاصل از تجزیه واریانس در سه سال مورد آزمایش ژنوتیپ ها از لحاظ صفات مورد بررسی اختلاف معنی داری در سطح احتمال یک درصد داشتند. بیش ترین ضریب همبستگی مثبت بالای معنی دار به ترتیب بین شدت آلودگی و (AUDPC) ($r=0.960-0.981$)، شدت آلودگی و تیپ آلودگی ($r=0.833-0.855$) و تیپ آلودگی و AUDPC ($r=0.829-0.864$) مشاهده شد. بررسی تنوع ژنتیکی مقاومت به بیماری زنگ قهوه ای با محاسبه AUDPC و تخمین سطح مقاومت در این جمعیت متنوع گندم نان بهاره وجود اختلاف معنی داری برای این صفت را نشان داد که حاکی از ارزش بودن این مواد ژنتیکی برای برنامه های به نژادی گندم نان است.

کلمات کلیدی:

"شدت آلودگی"، "ضریب همبستگی"، "مقاومت گیاهچه ای"، "مقاومت گیاه کامل"

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2029430>

